Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU MÄÄRUS (apellatsioonikoda)
15. september 2010

Kohtuasi T-157/09 P

Luigi Marcuccio
versus
Euroopa Komisjon

Apellatsioonkaebus — Avalik teenistus — Ametnikud — Kahju hüvitamise nõude esitamise mõistlik tähtaeg — Hilinemine — Osaliselt ilmselgelt vastuvõetamatu ja osaliselt ilmselgelt põhjendamatu apellatsioonkaebus

Ese: Apellatsioonkaebus Euroopa Liidu Avaliku Teenistuse Kohtu (esimene koda) 18. veebruari 2009. aasta määruse peale kohtuasjas F-42/08: Marcuccio vs. komisjon (EKL AT 2009, lk I-A-1-35 ja II-A-1-147), millega taotletakse selle kohtumääruse tühistamist.

Otsus: Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata. Jätta Luigi Marcuccio kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud käesolevas kohtuastmes.

Kokkuvõte

1. Menetlus — Hagiavaldus — Vorminõuded
(Euroopa Kohtu põhikiri, artikli 21 esimene lõik ja artikli 53 esimene lõik; Üldkohtu kodukord, artikli 138 lõige 1)

2. Ametnikud — Hagi — Taotlus personalieeskirjade artikli 90 lõike 1 tähenduses — Esitamise tähtaeg
(EÜ artikkel 236; personalieeskirjad, artikli 90 ja 91)

3. Ametnikud — Hagi — Tähtaeg — Institutsioonile esitatud kahju hüvitamise nõue
(EÜ artikkel 236; Euroopa Kohtu põhikiri, artikkel 46; personalieeskirjad, artikkel 90)

4. Ametnikud — Hagi — Tähtaeg — Institutsioonile esitatud kahju hüvitamise nõue
(Euroopa Kohtu põhikiri, artikkel 46; personalieeskirjad, artikkel 90)

5. Menetlus — Hagi esitamise tähtaeg — Hagiavalduse kättetoimetamine tähtkirjaga
(Avaliku Teenistuse Kohtu kodukord, artikli 39 lõige 1 ja artikli 100 lõige 3)

1. Euroopa Kohtu põhikirja artikli 21 esimese lõigu ja Üldkohtu kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt tuleb hagiavalduses märkida eelkõige hagi ese ja ülevaade fakti- ja õigusväidetest. See tähendab, et hagiavalduses peab olema selgitatud, milles seisneb hagi aluseks olev väide, nii et üksnes väite abstraktsest mainimisest ei piisa nimetatud põhikirja ja kodukorra nõuete täitmiseks. Pealegi peab selline ülevaade – kas või lühike – olema nii selge ja täpne, et see võimaldaks kostjal end kaitsta ja Üldkohtul hagi lahendada vajaduse korral ilma täiendavate andmeteta.

Õiguskindluse ja korrakohase õigusemõistmise tagamiseks peavad selleks, et hagi, või täpsemalt hagi aluseks olev väide oleks vastuvõetav, hagi aluseks olevad põhilised faktilised ja õiguslikud asjaolud nähtuma ühtselt ja arusaadavalt hagiavaldusest endast. Üldkohtu ülesanne ei ole otsida esimese väite toetuseks esitatud asjaolude hulgast neid, mida saaks kasutada ka mõne teise väite toetuseks.

(vt punkt 27)

Viited:

Üldkohus: 23. märts 2010, kohtuasi T-16/09 P: Marcuccio *vs.* komisjon (punkt 15 ja seal viidatud kohtupraktika).

2. Vaidlus, mille pooled on ametnik ja institutsioon (mille teenistuses ametnik on või oli) ja milles nõutakse kahju hüvitamist, kuulub juhul, kui see on alguse saanud huvitatud isiku ja institutsiooni vahelisest teenistussuhtest, EÜ artikli 236 (mille ulatus on kui ELTL artiklil 270) ja personalieeskirjade artiklite 90 ja 91 kohaldamisalasse.

Asjaolu, et EÜ artiklis 236 ega personalieeskirjade artiklis 90 ei ole määratud kindlaks ühtegi kahju hüvitamise nõude esitamise tähtaega, ei muuda mõistliku tähtaja tingimust niisuguse nõude esitamise puhul õigusvastaseks. Nimelt tuleb neid sätteid – muu hulgas kahju hüvitamise nõude suhtes – kohaldada järgides Euroopa Liidu õiguse üldpõhimõtteid: õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet. Kui õigusnormides vastavad sätted puuduvad, siis takistavad need üldpõhimõtted institutsioonide ja füüsiliste või juriidiliste isikute toimimist ajaliste piiranguteta, mis ohustaks muu hulgas väljakujunenud õiguslike olukordade stabiilsust, ning nõuavad mõistlikust tähtajast kinnipidamist.

See, kui pärast mõistliku tähtaja möödumist seatakse küsimuse alla Euroopa institutsiooni poolt tema suhetes ametnikega põhjustatud kahju tinginud asjaolu, mõjutab selle institutsiooni ja tema ametnike vaheliste õiguslike suhete kindlust ja koormab ühenduse eelarvet kuludega, mille tinginud asjaolu toimunud pikka aega tagasi. Õiguskindluse põhimõte nõuab seega, et ametnik esitaks hüvitisenõude kahju eest, mille Euroopa institutsioontalle nendevahelise suhte raames põhjustas, mõistliku tähtaja jooksul.

(vt punktid 40–43)

Viited:

Üldkohus: 5. oktoober 2004, kohtuasi T-144/02: Eagle jt *vs.* komisjon (EKL 2004, lk II-3381, punkt 62); 26. juuni 2009, kohtuasi T-114/08 P: Marcuccio *vs.* komisjon (EKL AT 2009, lk I-B-1-53 ja II-B-1-313, punkt 12 ja seal viidatud kohtupraktika); 23. märts 2010, eespool viidatud kohtumäärus Marcuccio *vs.* komisjon (punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).

3. Vaidlus, mille pooled on ametnik ja institutsioon (mille teenistuses ametnik on või oli) ja milles nõutakse kahju hüvitamist, kuulub juhul, kui see on alguse saanud huvitatud isiku ja institutsiooni vahelisest teenistussuhtest, EÜ artikli 236, mitte Euroopa Kohtu põhikirja artikli 46 kohaldamisalasse. Viimati nimetatud sättes ette nähtud viieaastane aegumistähtaeg ei kujuta endast seega kõnealuse nõude esitamise tähtaja mõistlikkuse hindamise kriteeriumi, ent on sellise hinnangu andmisel asjakohane võrdluselement, arvestades, et aegumistähtaja eesmärk on muu hulgas tagada õiguskindlus seoses Euroopa Liidu vastu esitatud kahju hüvitamise nõuetega. Asjaolust, et nõue esitati enne viie aasta möödumist sellest, kui huvitatud isikud said kritiseeritavast olukorrast teadlikuks, ei piisa otsustamaks, et nõue esitati mõistliku tähtaja jooksul.

(vt punkt 45)

Viited:

Üldkohus: 23. märts 2010, eespool viidatud kohtumäärus Marcuccio *vs.* komisjon (punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).

4. Kahju hüvitamise nõude tähtaja kindlaksmääramine on õigusküsimus. Kui kohaldatavates õigusnormides ei ole sätestatud tähtaega niisuguse kahju hüvitamise nõude esitamiseks, mis on tekkinud ametniku ja institutsiooni (mille teenistuses see ametnik on) vahelise teenistussuhte pinnalt, tuleb see nõue esitada mõistliku tähtaja jooksul, mis määratakse kindlaks vastavalt juhtumi asjaoludele. Sellega seoses tuvastab Avaliku Teenistuse Kohus küll sõltumatult asjassepuutuvad faktilised asjaolud ja annab neile hinnangu, võimata neid moonutada, kuid seejärel kvalifitseerib see kohus need mõistliku tähtaja järgimise põhimõtet arvesse võttes õiguslikult, mille üle teostab kontrolli Üldkohus.

(vt punkt 47)

Viited:

Üldkohus: 23. märts 2010, eespool viidatud kohtumäärus Marcuccio *vs.* komisjon (punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).

5. Kui Avaliku Teenistuse Kohtu kohtusekretär toimetab kostjale tähitud postiga kätte hagiavalduse, siis on kättetoimetamise kuupäevaks, millest hakkavad kulgema menetlustähtajad, kostjale adresseeritud tähtsaadetise vastuvõtuteatise kostjapoolse allkirjastamise kuupäev.

(vt punktid 69 ja 70)

Viited:

Üldkohus: 23. märts 2010, eespool viidatud kohtumäärus Marcuccio *vs.* komisjon (punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika).